

Ақпараттық хат

2026 жылғы 28 қазанда Қостанай облысы әкімдігі Мәдениет басқармасының «Қостанай облыстық тарихи-өлкетану музейі» КММ облыстың құрылғанына 90 жыл толуына арналған **«Қостанай облысы тарихына 90 жыл»** атты өңірлік ғылыми-тәжірибелік конференция өткізеді. Конференцияның уақыты мен өткізілетін орны қосымша хабарланады.

Конференцияның мақсаты:

Қостанай облысының 90 жылдық кезеңдегі тарихи, әлеуметтік-экономикалық және мәдени дамуын кешенді зерделеу. Жетістіктерді талқылау, тарихи сабақтарды саралау және өңірдің одан әрі даму бағыттарын айқындау үшін сараптамалық пікірталас алаңын қалыптастыру.

Өзектілік

Қостанай облысының ел дамуының негізгі кезеңдерімен ажырамас байланыста қалыптасқан бай тарихы бар. Өңір тарихын зерделеу жалпы ұлттық үдерістерді тереңірек түсінуге мүмкіндік береді. Қазіргі жағдайда экономиканы жаңғырту, мәдени мұраны сақтау және өңірлік бірегейлікті нығайту тарихшылар, экономистер, өлкетанушылар мен әлеуметтанушылар тарапынан жан-жақты ғылыми талдауды қажет етеді.

Іс-шара аясында «Қостанай облыстық тарихи-өлкетану музейі» КММ өңірдің 90 жылдық кезеңдегі тарихи, әлеуметтік-экономикалық және мәдени дамуының негізгі кезеңдерін қамтитын тақырыптық көрме ұйымдастырады.

Көрме конференцияның ғылыми бағдарламасын толықтырып, қатысушыларға Қостанай облысының тарихына қатысты құжаттық және заттай деректермен танысуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, көрме тарихи жадты сақтауға және өңірдің мәдени мұрасын кеңінен насихаттауға ықпал етеді.

Конференция жұмысына ғалымдар, музей мен архив мамандары, тарихшылар, өлкетанушылар шақырылады.

Конференция **қазақ және орыс тілдерінде** өтеді.

Конференция материалдары негізінде **мақалалар жинағын** шығару жоспарлануда.

Конференция барысында келесі мәселелер талқыланады:

- **Тарихтың негізгі кезеңдері:** Қостанай облысының қалыптасу кезеңдері және әкімшілік-аумақтық дамуы.

- **Экономикалық әлеует:** аграрлық өңірден қуатты индустриялық-аграрлық кешенге дейін.
- **Мәдени мұра:** Қостанай өңірінің көрнекті тұлғалары, ағартушылары, ғылым және өнер қайраткерлері.
- **Өлкетану және туризм:** жергілікті туристік бағыттарды дамыту және тарихи ескерткіштерді сақтау.
- **Әлеуметтік сала:** өңірдегі білім беру, денсаулық сақтау және этносаралық келісім жүйелерінің эволюциясы.

Төменде Қостанай облысының аудандары мен қалаларының ерекшеліктеріне қарай бөлінген баяндамалардың тақырыптары ұсынылады:

Қостанай облысының тарихын зерделеудегі зерттеу қызметі

- **Тұлғалар тарихы:** Қостанай облысының алғашқы басшылары: құжаттар, деректер және тарихи бағалау.
- **Белгілі тұлғалардың беймәлім қырлары:** Қостанай өңірінің тарихындағы тұлғалар.
- **Өңір тарихы адам тағдырлары арқылы:** өмірбаяндық зерттеулер және архивтік дереккөздер.

Әкімшілік-аумақтық дамуы

- **Шекаралар эволюциясы:** 90 жыл ішінде облыс өңірлерінің әкімшілік-аумақтық бөлінісіндегі өзгерістер және олардың жергілікті басқаруға ықпалы.
- **Қалалар мәртебесі:** моноқалалардың (Рудный, Лисаков, Арқалық, Жітіқара, Тобыл) қалыптасу және қалалану тарихы, олардың облыс экономикасындағы рөлі.
- **Тың игерілген аудандардың тағдыры:** ірі астық өндіретін шаруашылықтардың қалыптасу тарихы, егіншілік эволюциясы және аудандардың елдің азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қосқан үлесі.

Өңірлердің экономикалық және өнеркәсіптік әлеуеті

- **Индустриялық алыптар:** Рудный қаласындағы ССТКБӨБ, Жітіқарадағы комбинаттың және Арқалықтағы боксит кеніштерінің қалыптасу кезеңдері.
- **Ауыл шаруашылығының мамандануы:** облыстың солтүстік және орталық аудандарының елдің азық-түлік қауіпсіздігін қамтамасыз етуге қосқан үлесі.

Әлеуметтік-мәдени мұра және көрнекті тұлғалар

- **Мерейтой иелері:** Қостанай облысының әр ауданынан шыққан азаматтардың Қазақстанның ғылымына, мәдениетіне, білім беру саласына және мемлекеттік басқаруына қосқан үлесі.
- **Сакралды география:** Торғай өңірі мен басқа да аудандардың тарихи-мәдени ескерткіштері және қасиетті орындары - жергілікті туризмді дамытудың негізі.
- **Этнодемографиялық үдерістер:** облыстың әр түрлі аудандарындағы қоныстану, көші-қон ерекшеліктері және көп ұлтты халық құрамының қалыптасуы.

Өлкетану, архивтер және экология

- **Аудандық музейлер мен архивтер:** ауылдар мен елді мекендердің тарихына қатысты бірегей құжаттарды сақтаудағы жергілікті ведомстволық және аудандық архивтердің рөлі
- **Экологиялық тарих:** 90 жыл ішінде өңірлердің экожүйелерінің өзгеруі (далалардың трансформациясы, Тобыл және Торғай өзендерінің жағдайы).
- **Қостанай облысының археологиялық мұрасы:** қола дәуірінің қоныстары мен «Торғай геоглифтері» тарихи-мәдени және ғылыми зерттеу нысандары ретінде.

Конференцияға қатысу үшін келесі материалдарды ұсыну қажет:

1. Өтінім (1-қосымша)
2. Баяндама мәтіні.

Өтінім мен ғылыми жұмысты жеке файлдарда рәсімдеу қажет.

Конференцияға қатысуға өтінімдер мен баяндамалардың мәтіндері (баяндама тезистері) электронды нұсқада **2026 жылғы 25 қыркүйекке дейін** E-mail: **obl_muzey@mail.kz** электрондық поштасы арқылы қабылданады.

Баяндамаларды рәсімдеуге қойылатын талаптар:

Баяндаманы (баяндама тезистерін) жариялау үшін мәтінді рәсімдеуге қойылатын келесі талаптарды сақтауды сұраймыз: Microsoft Word редакторында көлемі 3-5 бетке дейін; Times New Roman әріптерімен (әріптердің үлкендігі - 14; жоғарғы - 2, төменгі - 2, оң жағы - 1,5 см, жоларалық интервал - бір жол). Ортасына қалың қаріппен, кіші әріптермен - **баяндама тақырыбы**, бір жолдан кейін оң жақта **автордың аты-жөні, ғылыми дәрежесі, ғылыми атағы және ұйымның атауы** көрсетіледі. Одан әрі бір

жолдан кейін **баяндаманың негізгі мәтіні** теріледі. Фотосуреттер, суреттер, кестелер жеке нысан ретінде енгізіліп, жалпы көлемге есептеледі. **Пайдаланылған әдебиеттер тізімі** баяндаманың соңында беріледі. Мәтіндегі сілтемелер **шаршы жақшада** көрсетіледі: [1, с. 25].

Жол жүру және тұру шығындарын жіберуші тарап төлейді.

Барлық мәселелер бойынша Қостанай облыстық тарихи-өлкетану музейіне хабарласыңыздар. э/п obl_muzeu@mail.kz; телефондары: (8714-2)501-041; 8 777 759 05 07 (Оташева Нәзима Қуанышбайқызы), 87477493700 (Николенко Евгения Сергеевна).

1

қосымша

Өтінім		
1	Аты-жөні (толық)	
2	Ғылыми дәрежесі (ғылыми атақ)	
3	Жұмыс орны, лауазымы	
4	Байланыс телефоны	
5	Электрондық пошта	
6	Баяндаманың тақырыбы	

Құрметпен, ұйымдастыру комитеті

Информационное письмо

28 октября 2026 года КГУ «Костанайский областной историко-краеведческий музей» Управления культуры Костанайской области проводит региональную научно-практическую конференцию **«90 лет истории Костанайской области»**, посвященную юбилейной дате со дня образования региона. Время и место проведения конференции будут сообщены дополнительно.

Цель конференции

Комплексное осмысление исторического, социально-экономического и культурного развития Костанайской области за 90-летний период. Создание экспертной площадки для обсуждения достижений, извлечения исторических уроков и определения векторов дальнейшего развития региона.

Актуальность

Костанайская область имеет богатую историю, неразрывно связанную с ключевыми этапами развития страны. Изучение локальной истории позволяет глубже понять общенациональные процессы. Модернизация экономики, сохранение культурного наследия и укрепление идентичности региона в современных условиях требуют глубокого научного анализа со стороны историков, экономистов, краеведов и социологов.

В рамках мероприятия КГУ «Костанайский областной историко-краеведческий музей» организует тематическую выставку, отражающую основные этапы исторического, социально-экономического и культурного развития региона за 90-летний период.

Выставка призвана дополнить научную программу конференции и предоставить участникам возможность ознакомиться с документальными и вещественными свидетельствами истории Костанайской области, способствуя сохранению исторической памяти и популяризации культурного наследия региона.

К участию в работе конференции приглашаются ученые и специалисты музеев, архивов, историки, краеведы.

Рабочие языки конференции- казахский и русский.

Планируется издание сборника статей конференции.

В ходе конференции предполагается обсуждение следующих вопросов:

- **Исторические вехи:** этапы формирования и административно-территориального развития Костанайской области.
- **Экономический потенциал:** от аграрного региона к мощному индустриально-аграрному комплексу.

- **Культурное наследие:** выдающиеся личности, просветители, деятели науки и искусства Костанайского края.
- **Краеведение и туризм:** развитие локальных туристических маршрутов и сохранение памятников истории.
- **Социальная сфера:** эволюция систем образования, здравоохранения и межэтнического согласия в регионе.

Ниже представлены примерные темы докладов, разделенные по специфике районов и городов области:

Исследовательская деятельность в изучении истории Костанайской области

- **История в лицах:** Первые руководители Костанайской области: документы, факты, исторические оценки.
- **Неизвестные страницы известных биографий:** личности в истории Костанайского края.
- **История региона через человеческие судьбы:** биографические исследования и архивные источники.

Административно-территориальное развитие

- **Эволюция границ:** изменения в административном делении регионов области за 90 лет и их влияние на локальное управление.
- **Статус городов:** история становления и урбанизации моногородов (Рудный, Лисаковск, Аркалык, Житикара, Тобыл) и их роль в экономике области.
- **Судьба целинных районов:** история становления крупных зерносеющих хозяйств, эволюция земледелия и вклад районов в обеспечение продовольственной безопасности страны.

Экономический и промышленный потенциал регионов

- **Индустриальные гиганты:** этапы становления ССГПО в Рудном, комбината в Житикаре и бокситовых рудников в Аркалыке.
- **Сельскохозяйственная специализация:** вклад северных и центральных районов области в обеспечение продовольственной безопасности страны.

Социально-культурное наследие и выдающиеся личности

- **Земляки-юбиляры:** вклад уроженцев разных районов Костанайской области в науку, культуру, образование и государственное управление Казахстана.
- **Сакральная география:** историко-культурные памятники и святые места Торгайского региона и других районов как основа локального туризма.

- **Этнодемографические процессы:** особенности заселения, миграций и формирования многонационального состава населения в различных районах области.

Краеведение, архивы и экология

- **Районные музеи и архивы:** роль местных ведомственных и районных архивов в сохранении уникальных документов по истории сел и аулов.
- **Экологическая история:** изменение экосистем регионов (трансформация степей, судьба рек Тобол, Торгай) за 90-летний период.
- **Археологическое наследие Костанайской области:** поселения эпохи бронзы и «геоглифы Торгая», как объекты историко-культурного и научного изучения.

Для участия в конференции просим предоставить следующие материалы:

1. Заявка (Приложение 1)
2. Текст доклада.

Заявку и работу следует оформить в отдельных файлах.

Заявки на участие в конференции и тексты докладов (тезисы выступлений) в электронном варианте принимаются **до 25 сентября 2026 года** по адресу E - mail: **obl_muzey@mail.kz**

Требования к оформлению докладов:

Для публикации доклада (тезисов выступления) просим соблюдать следующие требования к тексту: объем 3-5 страниц в редакторе Microsoft Word; шрифт «Times New Roman» (размер символа - 14, верхняя – 2, нижняя – 2, слева – 3, справа – 1,5 см, межстрочный интервал – одинарный). По центру полужирным шрифтом строчными буквами – название доклада, через строку справа ФИО автора, ученая степень, ученое звание и название организации. Далее через строку печатается основной текст доклада, фотографии, рисунки, таблицы вставляются как отдельный объект и входят в общий объем. Список использованной литературы указывается в конце доклада. Ссылки в тексте указываются в квадратных скобках: [1, с. 25].

Оплата проезда и проживания за счёт направляющей стороны.

По всем вопросам обращаться в Костанайский областной историко-краеведческий музей. э/п obl_muzey@mail.kz; телефоны: (8714-2)501-041; 8 777 759 05 07 (Оташева Назима Куанышбаевна), 87477493700 (Николенко Евгения Сергеевна).

Приложение 1

Заявка		
1	Фамилия, имя, отчество (полностью)	
2	Ученая степень (ученое звание)	
3	Место работы, должность	
4	Контактный телефон	
5	Электронная почта	
6	Тема выступления	

С уважением, оргкомитет